

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 25.04.2024 г.			
133.	15.04.24 г.	<p>Моля за допълнителни разяснения по условията за кандидатстване на процедура BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“:</p> <p>1. Съгласно т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване: „Лицата, за които са предвидени разходи за възнаграждения в бюджета на индивидуалните проекти могат да участват в екипа само на един кандидат или само на един партньор.“ Също така съгласно т. 25. „Краен срок за подаване на проектните предложения“, отново от Условията е записано следното „В рамките на настоящата процедура кандидатите могат да подадат само едно проектно предложение при съобразяване на изискванията по т. 9 от настоящите Условия за кандидатстване. В случай че по настоящата процедура бъдат подадени проектни предложения от няколко свързани предприятия, осъществяващи сходна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ може да бъде сключен само с едно от тези предприятия. Под свързани предприятия се разбират предприятията по чл. 4, ал. 4-8 от Закона за малките и средните предприятия. Под сходна дейност следва да се разбира основна икономическа дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно Класификация на икономическите дейности - КИД-2008 (Приложение 12).“ Допустима ли е следната хипотеза: Х и У са предприятия партньори по смисъла на чл. 4, ал. 3 от Закона за малките и средните предприятия и осъществяват своята икономическа дейност, попадаща в рамките на един и същи код по КИД-2008. Допустимо ли е по настоящата процедура да кандидатства предприятие Х и да наеме на трудов договор съдружник от предприятие У, различен от едноличния собственик на капитала на предприятие Х и който да участва в екипа само на предприятие Х.</p> <p>2. Във Формуляра за кандидатстване, т. 1. „Основни данни“, в поле „Организации, на които бенефициента допълнително прехвърля БФП“ – каква информация следва да бъде попълнена,</p>	<p>1. При спазване на заложените по процедурата изисквания описаната в запитването Ви хипотеза би била допустима, доколкото лицето отговаря на изискванията за длъжността, на която ще бъде назначено и ще участва само в екипа по проекта на едно предприятие, подкрепено по процедурата.</p> <p>Посоченото се удостоверява на етап изпълнение чрез попълване и представяне на Декларация за участие в изпълнението на проект (Приложение 24 към Условията за изпълнение). При неспазване на изискването лицата, за които са предвидени разходи за възнаграждения в бюджета на индивидуалните проекти да участват в екипа само на един кандидат или само на един партньор, съответното лице ще бъде изключено от участие във всички екипи.</p> <p>2. С оглед спецификите на настоящата процедура, цитираното от Вас поле е неприложимо и не следва да бъде попълвано.</p> <p>3. В чл. 3, т. 6 от Директива (ЕС) 2015/849 е посочено, че при акционерни образувания индикация за пряко притежаване са случаите, при които физическо лице има акционерно участие от 25% плюс една акция или дялово участие, надхвърлящо 25% от клиента. Допълнително, в същия член е уточнено и че акционерно участие от 25% плюс една акция или дялово участие, надхвърлящо 25% от клиента, принадлежащо на корпоративно образувание, което е под контрола на физическо лице или лица, или на множество корпоративни образувания, които са под контрола на същото физическо лице или лица, е индикация за косвено притежаване. В случай че при посоченото в запитването акционерно дружество не е налице нито едно от горепосочените условия за пряко или косвено притежаване, в т. 2 от Формуляра за кандидатстване, в поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“, следва да бъдат посочени данните на физическото лице, което изпълнява длъжността на висш ръководен служител (напр. представляващият дружеството).</p> <p>4. Следва да имате предвид, че съгласно Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6) „действителен собственик“ означава физическо лице или лица, което в крайна сметка притежава или контролира клиента и/или физическо лице или лица, от</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>предвид че не са дадени насоки в Приложение 10 „Указанията за попълване на формуляра“.</p> <p>3. Във Формуляра за кандидатстване, т. 2. „Данни за кандидата“, в поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“, каква информация следва да се попълни в случай че акционерите на дружеството не притежават акционерно участие от 25 % плюс една акция или дялово участие.</p> <p>4. Във Формуляра за кандидатстване, т. 2. „Данни за кандидата“, в поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“, каква информация следва да се попълни в случай че едноличен собственик на кандидата на предприятие X, кандидатстващо по настоящата процедура е юридическо лице.</p> <p>5. В случай на сгрешено попълнена информация в т. 2. „Данни за кандидата“ от Формуляра за кандидатстване, в поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“ би ли довело до отстраняване на кандидата, при условие, че същото обстоятелство не е описано в Приложение 8 „Критерий за оценка“, „Критерии за административно съответствие и допустимост на Кандидата“.</p>	<p>чието име се осъществява дадена сделка или дейност. В тази връзка, в т. 2 от Формуляра за кандидатстване, поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“ следва да се посочат данните за физическото лице или лица, което в крайна сметка притежава или контролира дадено правно образувание, като пряко (в лично качество) или косвено (чрез друго/други образувания) притежава достатъчен процент от акциите или правата на глас или дяловото участие в това правно образувание, включително посредством държане на акции на приносител, или посредством контрол чрез други средства.</p> <p>В този смисъл в поле "Данни за действителни собственици" следва да впишете физическото лице/физическите лица, които контролират/притежават юридическото лице собственик на кандидата, и съответно – данните (имена и ЕГН) на това лице/тези лица.</p> <p>5. В Условието за кандидатстване и в Критериите и методологията за оценка са изброени случаите, в които проектно предложение подлежи на отхвърляне. Проверката по отношение на действителните собственици на предприятието-кандидат се извършва след приключване на оценката и преди сключването на административния договор, поради което именно на този етап би могло да се установи дали представената информация във Формуляра е коректна. При необходимост, поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“ от т. 2. „Данни за кандидата“ към Формуляра за кандидатстване ще бъде коригирано от екипа по договаряне.</p> <p>Въпреки това, препоръчваме да бъдете коректни при представяне на посочената в запитването информация</p>
134.	15.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Физическо лице притежава 50% от фирма X, която е кандидат по процедурата. Същото физическо лице притежава 100% от фирма У. Ще бъде ли конфликт на интереси и в тази връзка ще е необходимо ли одобрение на Управляващия орган, ако служител на фирма У прекрати трудовия си договор с тази фирма и след няколко дни сключи нов договор с фирмата кандидат по процедурата. Въпросният служител е много необходим за разработването на</p>	<p>Изложената в запитването Ви информация не е достатъчна, за да се изкаже категорично становище относно наличието на конфликт на интереси и/или свързаност с лицата по § 1, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, като например дали посоченото лице участва в управлението и/или притежава някое от посочените предприятия.</p> <p>Допълнително, по отношение хипотезите за наличие на конфликт на интереси и/или свързаност с предвидения за наемане персонал, моля да се запознаете с отговори на въпроси със следните №: 16, т.1, 40, 43, 66, 80 и 93.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>иновацията и същият ще трябва да е ангажиран на 8-часов трудов договор.</p> <p>Поздрави!</p>	
135.	15.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с обявената процедура чрез подбор на проектни предложения № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, бихме искали да ви зададем следния въпрос:</p> <p>В раздел 14.2 Допустими разходи, точка 4. Разходи за външни услуги, необходими за разработването на иновацията е посочено „В обхвата на посочените разходи се включват:</p> <p>а) разходи за възлагане на научни изследвания;</p> <p>б) разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица , необходими за разработването на иновацията;</p> <p>в) разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията.</p> <p>В бюджета на проекта не е допустимо да бъдат залагани само разходи по т. 4, б. в).“</p> <p>1. Моля за информация как да разбираме текста, че в бюджета на проекта не е допустимо да бъдат залагани само разходи по т. 4, б. в). Означава ли това, че когато иновацията се разработва изцяло чрез външно възлагане не е допустимо да бъдат залагани само разходи по т. 4, б. в)?</p> <p>2. В случай че иновацията се разработва от кандидата и чрез използването на външни услуги, допустимо ли е в бюджета на проекта да се предвидят разходи за услуги само по т. 4, б. в) или дори при този случай е необходимо да са заложи разходи за услуги и по т. 4, а)?</p> <p>3. Кои организации (юридически лица) е допустимо да изпълнят научните изследвания, необходими за разработване на иновацията - само на научни организации ли може да бъде възложено извършването на научни изследвания или е допустимо</p>	<p>1. и 2. Както е посочено и в запитването Ви, допустимите по Елемент А „Разработване на иновацията“ разходи за външни услуги са три групи:</p> <p>а) разходи за възлагане на научни изследвания;</p> <p>б) разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, необходими за разработването на иновацията;</p> <p>в) разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията.</p> <p>Обръщаме внимание, че в бюджета на проекта не е допустимо да бъдат залагани като единствен разход разходи по т. 4, б. в), като това е валидно независимо от начина на разработване на иновацията – изцяло от кандидата, само от външен изпълнител или комбинирано.</p> <p>Когато иновацията се разработва частично от кандидата и чрез използването на външни услуги (описаната от Вас хипотеза по т. 2), освен разходите за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията по т. 4 б. в), в бюджета на проекта трябва да се предвидят и други разходи, които според спецификата на разработваната иновация могат да включват разходи за възнаграждения на изследователи, технически персонал и друг квалифициран персонал, участващ пряко в дейностите за разработване на иновацията и/или разходи за амортизация на собствено оборудване, инструменти, сгради и/или помещения, и/или разходи за материали и консумативи. Кандидатът няма задължение да включва в бюджета други разходи за външни услуги, попадащи в обхвата на т. 4, букви а) и/или б).</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		изпълнителят да бъде и търговец по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите?	<p>Обръщаме внимание обаче, че когато иновацията се разработва изцяло чрез външно възлагане не е допустимо това да е само посредством залагане на разходи за консултантски и еквивалентни услуги.</p> <p>Допълнително, следва да имате в предвид и останалите изисквания и проценти ограничения, заложен по процедура, посочени в раздел 14.2. „Допустими разходи“ на Условиата за кандидатстване, вкл. 20 % ограничение за разходите по за знания и патенти, лицензирани от външни източници.</p> <p>Следва да имате предвид също така, че всички процентни ограничения се прилагат както на етап оценка на проектното предложение, така и на етап изпълнение на проекта. В случай на превишение на процентните ограничения, размерът на съответните разходи се преизчислява до допустимите стойности.</p> <p>3. По настоящата процедура не е налице изискване изпълнителите, избирани от страна на бенефициентите да бъдат само научни организации, но избраният изпълнител следва да притежава нужните умения и експертиза, за да осъществи качествено и в зададените срокове заложените дейности.</p> <p>Допълнително, следва да имате предвид, че на етап изпълнение на проекта, при избора на изпълнител (в конкретния случай на заложените на етап кандидатстване външни услуги), бенефициентите следва задължително да прилагат разпоредбите на националното законодателство по отношение на условията и реда за определяне на изпълнител съгласно глава четвърта от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и изискванията на Управляващия орган, описани подробно в рамките на раздел 1 „Техническо изпълнение на проектите“ от Условиата за изпълнение.</p>
136.	15.04.24 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура чрез подбор на проектни предложения № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, бихме искали да ви зададем следния въпрос: На въпрос № 15 от 22.01.2024 г. отговаряте, че „Модули за вграждане, въпреки, че не са крайно изделие /контролно и измервателно оборудване/ представляват част от дълготраен	По отношение на питането Ви за спомагателни материали обръщаме внимание, че под допустимите разходи за материали (спомагателни материали, които не представляват ДМА) и консумативи, необходими за разработването на иновацията по т. 5 от раздел 14.2. „Допустими разходи“ на Условиата, следва да се разбира такива, които:

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>актив/и, които по своята същност не отговарят на понятието „спомогателни материали“ за разработване на иновацията. В този смисъл не биха били допустими за финансиране.“</p> <p>На въпрос № 32 от 07.02.2024 г. отговаряте, че готови компоненти: електродвигатели, механични възли и др., които не представляват ДМА, следва да имате предвид, че същите биха били допустими за финансиране по проекта в рамките на раздел III „Разходи за материали“ от Бюджета на Формуляра за кандидатстване (т. 5 от раздел 14.2. „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване), в случай че същите представляват части от конструкцията на прототипа и счетоводно ще бъдат отнесени към разходите за материали за изработване му, а не към разходите за дълготрайни активи.</p> <p>Контролното и измервателно оборудване също е част от прототипа и счетоводно се отнася към разходите за материали за изработване му, а не към разходите за дълготрайни активи. Защо контролно оборудване част от прототип не е допустимо, а електродвигател е?</p> <p>Бихте ли дали по конкретни разяснения и примери понятието „спомогателни материали“ за разработване на иновацията.</p> <p>Допустимо ли е закупуването на термомопа или чилър, който са част от конструкцията на прототип на иновативна машина и ще бъдат отнесени към разходите за материали за изработване му, а не към разходите за дълготрайни активи?</p>	<p>- ще бъдат вложени директно в разработваната по проекта иновация (представляват част от нея/прототипа/конструкцията), а не тези, които ще се използват/ще спомогнат за нейното разработване;</p> <p>И</p> <p>- счетоводно ще бъдат отнесени към разходите за материали за изработването на иновацията, а не към разходите за дълготрайни активи.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че дълготрайните материални активи (ДМА) представляват установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които: имат натурално-веществена форма; използват се за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели и се очаква да бъдат използвани през повече от един отчетен период (12 месеца). От друга страна, спомогателните материали са ресурси с натурално-веществена форма, които участват еднократно в стопанската дейност и пренасят изцяло своята стойност в стойността на готовото изделие (в случая на прототипа).</p> <p>С оглед изложеното, следва да прецените описаните в запитването Ви термомопа или чилър, към коя от двете описани хипотези се отнасят.</p>
137.	15.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с обявената процедура чрез подбор на проектни предложения № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, бихме искали да ви зададем следния въпрос:</p> <p>В раздел 14.2 Допустими разходи са описани следните разходи за външни услуги:</p> <p>а) разходи за възлагане на научни изследвания;</p> <p>б) разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица , необходими за разработването на иновацията;</p> <p>в) разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията.</p>	<p>1. На база представената в запитването информация и доколкото пазарните решения не засягат пряко технологичния трансфер, не може да бъде представено категорично становище коя е коректната дейност, която следва да заложите, тъй като не са налице достатъчно данни какви точни дейности се има предвид под „изследване и оценка на съществуващите научни достижения, технологични и пазарни решения“.</p> <p>Обръщаме внимание, че освен посочените от Вас разходи за външни услуги, допустими по процедурата по Елемент Б „Защита на разработената иновация“ са и дейности/разходи, свързани с извършване на проучвания (за „състояние на техниката“, „новост“, „изобретателска стъпка“ и „техническа приложимост“),</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>1. За разработване на иновацията е необходимо изследване и оценка на съществуващите научни достижения, технологични и пазарни решения, с цел създаване на работно задание. Планирано е дейността да бъде възложена на външен изпълнител. Моля за информация към точка а или в спада дейността?</p> <p>2. Ако дружеството предвижда да възложи изграждането на прототипа и тестването на външен изпълнител в обхвата на коя група външни услуги следва да залегнат тези дейности – а или в?</p> <p>3. Бихте ли дали по-детайлно определение на разбирането за външни услуги по точки а и в, извън вече описаните в Приложение 14?</p> <p>Благодаря, предварително!</p>	<p>изготвяне на заявка за патент и/или полезен модел, и/или дизайн на национално, европейско и/или международно ниво на разработената иновация.</p> <p>2. В случай, че желаете да възложите на външен изпълнител изграждането и тестването на прототип на разработваната по проекта иновация, бихте могли да го направите посредством залагане в раздел 7 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване на една от трите допустими по процедурата групи разходи за външни услуги, необходими за разработването на иновацията по Елемент А, а именно тези, посочени по б. а) от запитването - Разходи за възлагане на научни изследвания. В конкретния случай, към посочения разход на съответния бюджетен ред на ниво 3, следва да бъде допълнена и конкретната специфична дейност, която ще бъде възложена за изпълнение, напр.: „Разходи за възлагане на научни изследвания – изграждане и тестване на прототип на иновацията“.</p> <p>Допълнително, обръщаме внимание, че отговорност на кандидатите е да преценят, отчитайки спецификата на иновацията, кои типове разходи измежду допустимите такива да заложат в бюджета на проекта. Във връзка с посоченото, според това какво включва конкретната дейност по разработване на прототипа, бихте могли, при спазване на заложените по процедурата изисквания и проценти ограничения за отделните категории разходи, да предвидите и разходи за външни услуги по т. 4, б. б) и в).</p> <p>3. За целите на процедурата не са налице допълнителни определения извън изрично посочените в рамките на Приложение 14 „Използвани съкращения и основни дефиниции“.</p> <p>Допълнително, считаме че от така даденото определение за „консултантски услуги в областта на иновациите“ (т. 4, б. в) от разходите за външни услуги) става ясно, че това са такива услуги, които са свързани с консултиране, подпомагане и обучение в областта на трансфера на знания, придобиването, защитата и експлоатацията на нематериални активи, използването на стандарти и на правилата, които ги уреждат, а не с извършване на изследвания, тествания и/или изграждане на прототипи.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
138.	16.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с обявената процедура чрез подбор на проектни предложения № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, бихме искали да ви зададем следния въпрос:</p> <p>В раздел 14.2 Допустими разходи, точка 4. Разходи за външни услуги, необходими за разработването на иновацията е посочено „В обхвата на посочените разходи се включват:</p> <p>а) разходи за възлагане на научни изследвания;</p> <p>б) разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица , необходими за разработването на иновацията;</p> <p>в) разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията.</p> <p>Моля за по-детайлна информация и конкретни примери какви дейности попадат в обхвата на „възлагане на научни изследвания“ и „консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията“?</p> <p>Определението за „възлагане на научни изследвания“ идентично ли е на даденото тълкувание за „Индустриални научни изследвания“ в Приложение 14?</p> <p>Ако кандидатът предвижда да възложи създаването на прототип на външен изпълнител към коя група услуги следва да насочи конкретните разходи – а, б или в?</p>	<p>Следва да имате предвид, че определението дадено в Приложение 14 за „Индустриални научни изследвания“ не важи и не се отнася за разходите за външни услуги за възлагане на научни изследвания, към които се отнасят всички онези дейности пряко свързани с процеса по разработване на иновацията, в т.ч.: изследвания, изпитвания, измервания и валидиране, създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация.</p> <p>В допълнение, по отношение на останалите питання, моля да се запознаете с отговор на въпрос № 137, т. 2 и 3.</p>
139.	16.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с изискванията на т. 13, II. Допустими дейности:</p> <p>"Допустими по настоящата процедура са проекти, включващи следните дейности:</p> <p>Елемент А „Разработване на иновацията“ – задължителен</p> <p>1. Извършване на изследвания, изпитвания, измервания и валидиране, необходими за разработването на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация (иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги).</p>	<p>Обръщаме внимание, че кандидатите могат да изберат и само една от двете допустими по Елемент А „Разработване на иновацията“ дейности, като посоченото зависи както от самата иновация, така и от етапа на разработване, в който същата се намира.</p> <p>Допълнително, в Условието за кандидатстване не е налице ограничение, съгласно което двете дейности да се обвързват/прилагат само с една от приложимите по процедурата категории изследвания - експериментално развитие и индустриални научни изследвания. Следва да имате предвид обаче, че всички разходи/дейности, заложени по проекта, трябва да са обосновани от гледна точка на допустимите категории изследвания: експериментално развитие или индустриални научни изследвания.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>2. Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация."</p> <p>Молим за разяснение дали посочените в елемент А две дейности са задължителни или кандидатите могат да включат само една от тях. Също така молим за разяснение дали дейност "1. Извършване на изследвания, изпитвания, измервания и валидиране, необходими за разработването на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация (иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги)." се прилага при индустриални научни изследвания, а дейност "2. Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на продуктова (стока или услуга) или производствена иновация." при експериментално развитие.</p> <p>Предварително благодарим!</p>	
140.	16.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Иновацията по проекта ще бъде разработена частично от кандидата (като се наеме квалифициран персонал) и чрез използване на външни услуги, необходими за отделите етапи от процеса по разработването.</p> <p>Моля за разяснение по следния въпрос: Разхода за външни услуги - изготвяне на прототип и пилотни линии към кой разход трябва да се отнесе? В раздел Бюджет Раздел 7 "Разходи за външни услуги, необходими за разработването на иновацията - Елемент А (Допустими само за КАНДИДАТА): Разходи за възлагане на научни изследвания/ Разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници/ Разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията"? допустимо ли да бъде нанесен този разход, като не е в изброените? Ако не е допустимо, моля да разясните към кои разходи трябва да се отнесе!</p> <p>Благодаря Ви!</p>	Моля да се запознаете с отговор на въпрос № 137, т. 2.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
141.	16.04.24 г.	В допълнение към въпрос №140, в случай че разхода за изработка на прототип и поточни линии чрез външни услуги попада в Разхода за външни услуги, необходими за разработване на иновацията, към коя буква ще се отнесе разхода и има ли ограничение в размера на стойността? Благодаря Ви!	Моля да се запознаете с отговора на предходния въпрос, като в допълнение обръщаме внимание, че изискванията и процентните ограничения по отношение на разходите за външни услуги са посочени в раздел 14.2. „Допустими разходи“ на Условието за кандидатстване и зависят от това дали проектното предложение се изпълнява самостоятелно или в партньорство.
142.	16.04.24 г.	Как следва да попълним бюджетен ред Разходи за персонал, ако сме предвидили възнаграждения в две дейности? Според указанията за попълване на формуляра, разходите за персонал трябва да се залагат като ОБЩ ред, а в меню Детайли може да се избере повече от една дейност. На практика, обаче, ИСУН не позволява това и не можем да изберем повече от една дейност за един бюджетен ред	В случай че екипът по проекта, за който ще бъдат заложи разходи за възнаграждения е предвидено да осъществява и двете допустими по Елемент А „Разработване на иновацията“ дейности, е препоръчително в раздел 4 „План за изпълнение / Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване да бъде заложи една обобщена дейност по Елемента, напр. „Дейности по разработване на.....“, в рамките на която да бъдат включени, както дейности по извършване на изследвания, изпитвания, измервания и валидиране, така и тези по създаване и тестване на прототипи или пилотна линия (ако е приложимо). Допълнително, в поле „Описание“ и „Начин на изпълнение“ следва да бъде представена подробна информация за отделните поддейности и етапи от процеса на разработване, вкл. и начина им на изпълнение – в конкретния случай чрез съответния квалифициран персона, необходим за разработването на иновацията. Обръщаме внимание, че, в описанието на конкретната дейност следва да бъде представена и обосновка на съответните разходи, които ще бъдат заложи с оглед нейното изпълнение. Следва да имате предвид, че разход, който не е обоснован в дейностите по проекта, ще бъде премахнат от бюджета , служебно от Оценителната комисия.
143.	17.04.24 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с обявената процедура чрез подбор на проектни предложения № BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, бихме искали да ви зададем следния въпрос: Допустимо ли е закупуването на чилър в рамките на раздел III „Разходи за материали“ от Бюджета на Формуляра за кандидатстване (т. 5 от раздел 14.2. „Допустими разходи“ от	Моля да се запознаете с отговори на въпроси с №: 15, 32, 36 и 136.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Условията за кандидатстване), в случай че чилърът представляват част от конструкцията на прототипа (иновативна машина за извличане на растителни съставки) и счетоводно ще бъдат отнесен към разходите за материали за изработване на прототип, а не към разходите за дълготрайни активи.</p> <p>Благодаря, предварително!</p>	
144.	17.04.24 г.	<p>Уважаем екип на УО,</p> <p>В случай че кандидат по процедурата е Служба по трудова медицина, която има деклариран основен НСИ КИД 2008 код: 86.90 - Други дейности по хуманно здравеопазване, както и допълнителен код - 71.20 Технически изпитвания и анализи (поради регистриран Орган за контрол към самата служба), как би следвало да определи Код на проекта, при положение, че разработваната иновация попада и в двата кода, поради тяхната взаимосвързаност? Планираната разработка е софтуер (ИКТ, J62), насочен към крайните клиенти. Нямаме партньори в разработване на иновацията.</p> <p>Благодарим за съдействието!</p>	<p>Службите по трудова медицина са звена с предимно превантивни функции, които консултират и подпомагат работодателите, комитетите и групите по условия на труд и спомагат за укрепване на здравето и работоспособността на работещите във връзка с извършваната от тях работа.</p> <p>Във връзка с посоченото, следва да имате предвид, че по процедурата са допустими единствено търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите (като кандидати и партньори) или юридическа лица с нестопанска цел, извършващи стопанска дейност (като партньори).</p> <p>Допълнително, моля да се запознаете с отговора на предходен въпрос № 14.</p>
145.	17.04.24 г.	<p>Моля за допълнителни разяснения по условията за кандидатстване на процедура BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“:</p> <p>При описанието на етап кандидатстване и впоследствие в етапа на изпълнение, при избора на изпълнител, кое Постановление на Министерски съвет следва да се съблюдава - обнародваното в ДВ бр. 5 от 16.01.2024 г. Постановление на Министерски съвет № 4 от 11 януари 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление ИЛИ Постановление № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична</p>	<p>Следва да имате предвид, че в случаите, когато бенефициентът е възложител по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП), при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на ЗОП и актовете по прилагането му.</p> <p>В случаите, когато бенефициентът не е възложител по смисъла на ЗОП, при избор на изпълнител/и същият задължително прилага разпоредбите на Глава четвърта от ЗУСЕФСУ и приложимите подзаконови нормативни актове. Към настоящия момент, такъв акт е приетото на основание чл. 54 от ЗУСЕФСУ Постановление на Министерски съвет № 4 от 11 януари 2024 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските фондове при споделено управление. Цитираното във въпроса Постановление № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне на правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове.</p>	<p>публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове не е приложимо за средствата, предоставяни по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП) 2021-2027.</p> <p>Допълнително следва да се има предвид, че при определянето на изпълнител/и бенефициентите следва да спазват и дадените от УО указанията, заложиени в Условието за изпълнение по настоящата процедура и Ръководството за изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ по ПКИП 2021-2027.</p>
146.	17.04.24 г.	<p>Здравейте!</p> <p>Моля за отговор на следните въпроси:</p> <p>1. Какво биха включвали допустимите разходи за знания и патенти? Да разбираме ли, че е възможно по това перо да бъдат заложиени разходи за достъп до платена научна литература, необходима за детайлизиране на научната концепция или се има друго предвид?</p> <p>2. При радикална иновация (уникална ваксина, която няма никакъв аналог в световен мащаб) и невъзможност да бъдат описвани алтернативи, като в същото време целият продукт е иновативен, какво да бъде описвано в алтернативните решения? Към момента проблемът, който ще бъде решен с разработката, не е решен по никакъв начин и няма начини за решаването му. Моля за информация какво да бъде описвано в този случай в задължителните точки.</p> <p>3. Голямо предприятие задължително се кооперира с МСП, за да бъде допустим кандидат. В този случай, ако предприятието е в София и не желае да разпространява свободно знанията, ще получи ли надбавката от 15% или е необходимо да бъде изпълнено някое от другите 2 условия?</p> <p>Предварително благодаря за конкретните отговори!</p>	<p>1. По процедурата са допустими разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, необходими за разработването на иновацията. Както е дефинирано и в чл. 25, пар. 3 от Регламент 651/2014 това са разходите, направени за ползване на патенти и/или знания от външни източници при условия на сделката между несвързани лица, използвани изключително за разработваната иновация.</p> <p>В тази връзка, допустими са специфични научно-изследователските знания (напр. технологично ноу-хау), лицензирани от външни източници, които са предназначени за използване във връзка с разработването на иновацията. Доколкото достъпът до знанията от посочената платена научна литература не би могъл да осигури право на ползването им директно при разработване на иновацията (по смисъла на настоящата процедура), този разход е недопустим. Разходите за знания и патенти са насочени не към достъпа до научноизследователска литература, а към придобиване правото на ползване на знания и патенти (напр. чрез договор за лицензия), необходими при разработването на конкретната иновацията.</p> <p>2. В случай на ваксина като алтернативи например могат да бъдат посочвани други медикаменти, химически състави, медицински продукти или лечебни методи, които третираят същото или подобно най-близко медицинско състояние. Също така, според спецификата на ваксината е възможно да бъдат посочени като алтернативи и продукти, получени при микробиологични процеси, вещества, течности, различни химически смеси, щамове микроорганизми, субстанции, вещества или продукти, произведени по химически методи, медикаменти, храни или химико-фармацевтични субстанции, както и методите за тяхното получаване,</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>оперативни, хирургични или терапевтични методи, нехимични смеси и състави (разтвори, дисперсни системи, смеси от разтворители и други, получени чрез смесване на компоненти, съединения с обща формула и др.) чрез които се въздейства на същото или подобно най-близко медицинско състояние.</p> <p>3. Интензитетите на помощта по Елемент А „Разработване на иновацията“, могат да бъдат увеличени с 15 %, в случай че проектът изпълнява едно от следните условия (посочени на стр. 14 от Условието за кандидатстване):</p> <ul style="list-style-type: none"> - включва ефективно сътрудничество между две предприятия като поне едно тях е МСП и нито едно от предприятията не поема повече от 70 % от допустимите разходи по Елемент А; - резултатите от проекта се разпространяват широко чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри, безплатен софтуер или софтуер с отворен код; - при условие че проектът се осъществява извън Югозападен регион. <p>Посочените условия са алтернативни, т.е. изпълнението само на едно от тях е достатъчно за увеличаване на бюджета с 15%. Доколкото не предвиждате да бъде използвана втората хипотеза, възможна е първата хипотеза, която изисква именно ефективно сътрудничество. При последната хипотеза, проектът е необходимо да се осъществява извън Югозападен регион, което видно от запитването и в случай че дейностите по проекта се извършват в региона, където е предприятието – (гр. София) е неприложима.</p>
147.	18.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа, Моля за разяснение по следните въпроси:</p> <p>1. Допустимо ли е Тракийски университет или друг университет да бъде включен като външен изпълнител по настоящата процедура за извършване на някои лабораторни изследвания, необходими за разработване на иновацията? Допустим разход ли е и може ли да бъде включен към Разходи за външни услуги и по-конкретно разходи за научни изследвания или неправилно тълкуваме условията за кандидатстване?</p> <p>2. Допустимо ли в екипа нает за дейности свързани с разработването на иновацията по проекта да участва лице, което е в родствена връзка с управителя на дружеството кандидат? Моля,</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговора на предходен въпрос № 129 т.1. и 2.</p> <p>В допълнение, по процедурата не са налице специфични ограничения по отношение на изпълнителите и съответно университет би могъл да бъде външен изпълнител, като следва да имате предвид, че на етап изпълнение на проекта, при избора на изпълнител (в конкретния случай на заложените на етап кандидатстване външни услуги), бенефициентите следва задължително да прилагат разпоредбите на националното законодателство по отношение на условията и реда за определяне на изпълнител съгласно глава четвърта от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и изискванията на Управляващия орган, описани подробно в рамките на раздел 1 „Техническо изпълнение на проектите“ от Условието за изпълнение.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		да вземете предвид, че лицето е в пенсионна възраст и не е служител на дружеството, но има необходимото образование и знания, необходими да изпълнява зададените му задачи. Благодаря!	2. Моля да се запознаете с отговора на предходен въпрос № 16.
148.	18.04.24 г.	Здравейте! Във Въпроси и отговори по процедура BG16RFPR001-1.001 - „Разработване на иновации в предприятията“, отговорът на въпрос 110 относно приложенията за получени държавни / минимални помощи е: " Следва да имате предвид, че към Декларацията за държавни/минимални помощи (Приложение 4) към Условието за кандидатстване има две отделни приложения, които кандидатите следва да попълнят. - Приложение 4.1 се попълва, в случай че представляваното от Вас предприятие е получавало държавна/минимална помощ; - Приложение 4.2 се попълва, в случай че кандидатът и/или предприятията, с които образува едно и също предприятие, е/са получавал/и минимална помощ." В Условието за кандидатстване е записано: Приложение 4.2 се попълва от кандидатите САМО, ако са заявени разходи по Елемент Б. Моля да потвърдите кое твърдение е вярното. Ако кандидат попълни в Приложение 4.1. държавни и минимални получени помощи, не е заявил разходи по елемент Б, то тогава следва ли да попълва и Приложение 4.2 ? Благодаря Ви! С уважение,	В посочения отговор на въпрос 110 е представено разяснение за съдържанието на двете приложения към Декларацията за държавни/минимални помощи (Приложение 4). Допълнително, съгласно цитирания текст от Условието за кандидатстване и бел. под линия № 2 от Декларацията (Приложение №4), раздел II е неприложим за кандидатите, които не са заявили разходи по Елемент Б. Приложение 4.2 се попълва от кандидатите САМО, ако са заявени разходи по Елемент Б „Защита на разработената иновация“. Следва да имате предвид, че при заявени разходи по Елемент Б, кандидатите задължително попълват и двете приложения към Декларацията за държавни/минимални помощи (Приложение 4.1 и Приложение 4.2), независимо че и в двете се декларира данни за получените минимални помощи

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
149.	18.04.24 г.	<p>Концепцията на нашия проект представлява разработване на система, която е изградена от модули – представляват платки и контролери, които управляват отделни процеси. Нямаме капацитет за изработка на модулите, в тази връзка можем ли да възложим задачата на външен изпълнител? Към кой тип разход за външни услуги да отнесем подобна външна услуга?</p>	<p>Обръщаме внимание, че за да са допустими за финансиране разходите за изграждане на описаната от Вас система, същата следва да представлява иновация на световно, национално ниво или на ниво кандидат, както и да отговаря на останалите изисквания, заложиени в Условието за кандидатстване.</p> <p>В случай че горепосоченото е налице и за целите на разработване на иновацията е необходимо да възложите част от дейностите/етапите от процеса на външен изпълнител, бихте могли да го направите посредством залагане в бюджета на проекта на разходи за външни услуги, необходими за разработване на иновацията по т. 4, б. а) от раздел 14.2. „Допустими разходи“ на Условието за кандидатстване (разходи за възлагане на научни изследвания).</p> <p>Следва да имате предвид, че с оглед недопускане на двойно финансиране, една и съща по своя обхват конкретна задача в рамките на Дейности 1 и 2 от Елемент А от допустимите по процедурата дейности, посочени в раздел 13.1.П. “Допустими дейности” от Условието за кандидатстване, следва да бъде възложена или на външен/ни изпълнител/и, или на персонал, назначен по проекта.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, в описаната от Вас хипотеза, когато дейностите по разработването се извършват частично от кандидата и чрез използване на външни услуги, това следва да бъде отразено във Формуляра за кандидатстване, раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта“ като за всяка една от дейностите, предвидени за изпълнение, вкл. на отделните етапи от нея, е необходимо да бъде представена информация от кого и как ще бъде изпълнявана - ще бъде възложена на външен/и изпълнител/и или ще бъде реализирана от персонал, нает от кандидата/партньора.</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателно решение относно допустимостта на всеки един от заложените в бюджета на проекта разходи, респективно дейности, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата специфична информация относно проекта.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
150.	18.04.24 г.	<p>Уважаеми експерти от УО,</p> <p>Моля за следните разяснения по процедурата.</p> <p>1. В указанията за попълване на е-формуляра, по отношение на Раздел 7 Бюджет, за подраздели „Разходи за персонал” и „Разходи за материали/консумативи” е стойността на разходите трябва да бъде на един бюджетен ред от ниво 3. Също така е посочено, че при натискане на бутон „Детайли” за всеки разход от ниво 3 трябва да се попълнят данни за дейност, като в случай че даден разход може да бъде отнесен към повече от една дейност, трябва да бъдат избрани всички приложими (същото е валидно и за индикаторите). Технически системата не позволява избор на повече от една дейност за един и същи разход от ниво 3. За индикаторите системата позволява подобен избор. Тъй като по процедурата има два вида допустими дейности, моля, да представите разяснения дали в този случай трябва да има по 2 бюджетни реда от вид 3, напр. Разходи за възнаграждения за дейност от 1 и Разходи за възнаграждения за дейност от 2, Материали за дейност 1, материали за дейност 2 и т.н.</p> <p>2. Ако даден експерт или вид материал работи/се използва и по двете допустими дейности по проекта, правилно ли е да се раздели в такъв случай стойността на разхода за всяка от двете дейности, съобразно броя часове/количеството, приложимо за съответната дейност, като на етап изпълнение може да има изменения.</p> <p>Благодаря за разясненията</p>	<p>1. и 2. Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 142, като обръщаме внимание, че разделението на двете допустими дейности по Елемент А „Разработване на иновацията“, направено в Условиата за кандидатстване, не е императивно по отношение на кандидатите и е направено с оглед на това да се даде по-ясна насока на кандидатите какви дейности е допустимо да бъдат включени в етапа на разработване на иновацията.</p>
151.	18.04.24 г.	<p>Допустима ли е следната проектна концепция: Проектът предвижда разработване на иновативен продукт. Екип на кандидата подготвя заданията за разработката, а външен изпълнител изпълнява дейностите по научните изследвания, вкл. разработване на детайлна техническа документация, софтуери и прототипи на иновативния продукт. На финала, екипът на кандидата участва в тестването на прототипите.</p>	<p>Следва да имате предвид, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение.</p> <p>Допълнително, моля да се запознаете с отговори на въпроси с № 8 и 149.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
152.	19.04.24 г.	Здравейте, в методиката за оценка на проектните предложения е записано, че при представяне на Проучване за правен статус, издадено от Патентно ведомство на Република България е необходимо да е видна валидността на документа. Моля да уточните на кой документ следва да е видна валидността - на проучването за правен статус или на патента за който е издадено проучването. Благодаря предварително!	От Проучването за правен статус, издадено от Патентно ведомство на Република България е необходимо да е видна валидността на съответния патент и/или свидетелство за регистрация на полезен модел.
153.	19.04.24 г.	Ние сме голямо предприятие със собствен научен център и утвърден изследователски екип. Часовата ставка на изследователите е около 20 лв. За да се достигне до 31 лв. на час, възможно ли е това да стане чрез допълнително споразумение за работа по проекта 4 часа на ден, но в рамките на 8 часовия работен ден, регламентиран в основния трудов договор?	Обръщаме внимание, че наемането на вече наличен в предприятието изследователски, технически и друг квалифициран персонал за целите на разработването на иновацията следва да става по изключение и при спазване на условията на чл. 4.1 Конфликт на интереси от Общи условия към финансираните по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – Приложение 18 към Условията за изпълнение. Допълнително, персоналят, за който са предвидени разходи за възнаграждения по проекта, следва да бъде нает в предприятието въз основа на трудов договор (основен или допълнителен), специално за целите на проекта и разработването на иновацията, за минимум 4 работни часа на ден. Допустимо е, в случай че ще се ползва наличен персонал, да бъде сключено допълнително споразумение към основния трудов договор , което задължително трябва да бъде в писмена форма, подписано и от двете страни. В текста на договора/допълнителното споразумение изрично следва да е упоменато, че същият се сключва във връзка с изпълнението на Административния договор за безвъзмездна финансова помощ, както и задължително следва да бъде посочена часовата заетост на конкретното лице на дневна база (мин. 4 часа на ден) и съответно възнаграждение. В длъжностната характеристика на наетото лице следва да се запишат конкретни функции и отговорности във връзка с изпълнението на проектните дейности и постигане целите на сключения договор. Следва да имате предвид, че часовата ставка от 31 лв. на час е предвидена като разход за възнаграждение на персонала, нает единствено и само за извършване на дейностите по проекта, свързани с разработване на иновацията, а не за заплащане

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>на обичайно извършваните от съответните експерти дейности в предприятието. В тази връзка описаната от Вас хипотеза е недопустима по настоящата процедура.</p> <p>За допълнителна информация по отношение наемането на вече наличен персонал, моля да се запознаете с предходни отговори на въпроси с номера: 4, 16, т.1, 40 и 66.</p> <p>В заключение, обръщаме внимание, че големи предприятия могат да кандидатстват по процедурата единствено в ефективно сътрудничество с МСП и само за проекти, които ще се изпълняват в тематична област на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 <u>различна</u> от “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика”.</p>